

BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ

Sestry 2024

MEZINÁRODNÍ PRŮZKUM MEZI STUDENTY STŘEDNÍCH, VYŠŠÍCH
A VYSOKÝCH ŠKOL VZDĚLÁVAJÍCÍCH SE VE ZDRAVOTNICKÝCH
OBORECH V ČESKÉ REPUBLICE A NA SLOVENSKU

KOMENTÁŘE ODBORNÍKŮ

REALIZOVÁNO POD ZÁŠTITOU

ORGANIZÁTOR

Ve spolupráci s odborníky a profesionály ve zdravotnictví jsme pro Vás připravili komentáře k prezentovaným výsledkům tohoto mezinárodního průzkumu v České a Slovenské republice. Jedná se o pohledy osobností, které mají k této problematice velmi blízko.

OBSAH DOKUMENTU

prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR – místopředseda vlády, Vláda České republiky; ministr, Ministerstvo zdravotnictví České republiky	<u>Strana 3</u>
doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. – ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky	<u>Strana 3</u>
MUDr. Tom Philipp, Ph.D., MBA – poslanec, Parlament České republiky; přednosta, Klinika revmatologie a rehabilitace 3. LF UK a Fakultní Thomayerova nemocnice	<u>Strana 3</u>
Ing. Erika Jurinová – předsedníčka, Žilinský samosprávný kraj	<u>Strana 4</u>
Ing. Pavel Pavlík – statutární náměstek hejtmanky pro oblast zdravotnictví, Středočeský kraj	<u>Strana 4</u>
MUDr. Alena Šteflová, PhD, MPH – členka předsednictva ČLS JEP; odborná asistentka Ústavu veřejného zdraví a medicínského práva 1.LF UK; ředitelka, Ústav pro zdravotní gramotnost	<u>Strana 4</u>
MUDr. Milan Kubek – prezident, Česká lékařská komora	<u>Strana 5</u>
MUDr. Zorjan Jojko – předseda, Sdružení ambulantních specialistů České republiky, o.s.	<u>Strana 5</u>
MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D. – předseda představenstva, Nemocnice České Budějovice, a.s.	<u>Strana 6</u>
prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – přednosta, Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze	<u>Strana 6</u>
doc. PhDr. Jitka Němcová, PhD. – rektorka, Vysoká škola zdravotnická, o. p. s.; místopředsedkyně, Česká konference rektorů; předsedkyně, Komora rektorů soukromých vysokých škol ČR; předsedkyně, Sdružení profesního terciárního vzdělávání; předsedkyně, Rada Centra pro studium vysokého školství; místopředsedkyně, Asociace vysokoškolských vzdělávatelů nelékařských zdravotnických profesí	<u>Strana 7</u>
doc. PhDr. Bc. Beáta Frčová, PhD., MPH – prorektorka pro spolupráci s akreditovanými zdravotnickými zariadeniami SZU a rozvoj; dekan, Fakulta zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici	<u>Strana 7</u>
doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS – děkan a vedoucí Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, Lékařská fakulta Ostravské univerzity	<u>Strana 8</u>
Mgr. Jiří Vévoda, Ph.D. – děkan, Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci	<u>Strana 8</u>
Mgr. Lukáš Rendl – zástupce ředitelky, Střední zdravotnická škola v Klatovech	<u>Strana 8</u>
Daniel Vavřina – zakladatel, HEALTHCARE INSTITUTE o.p.s.	<u>Strana 9</u>

prof. MUDr. Vlastimil Válek, CSc., MBA, EBIR – místopředseda vlády, Vláda České republiky; ministr, Ministerstvo zdravotnictví České republiky

„Výsledky průzkumu vnímám jako povzbudivou zprávu. V porovnání se Slovenskem se ukazuje, že studenti zdravotnických oborů v Česku častěji plánují po studiu zůstat pracovat ve své zemi, což odráží větší důvěru v domácí zdravotní systém. Zároveň jsou více aktivní v přípravě na svou budoucí profesi – ve zvýšené míře se zapojují do brigád, kurzů i dobrovolných praxí ve zdravotnictví. Méně často než jejich slovenští kolegové zvažují odchod mimo obor, což poukazuje na větší spokojenost s jejich profesní volbou.

V posledních dvou letech jsme intenzivně jednali se všemi hejtmany, aby jako zřizovatelé zdravotnických škol navýšili kapacity pro nové studenty. Ministerstvo zdravotnictví zároveň připravilo vládní program, který umožní zvýšit počet míst v nelékařských zdravotnických oborech na vysokých školách již v letošním roce minimálně o 20 %.

Samotné studium je však jen začátek. Pro úspěšné udržení absolventů ve zdravotnictví je klíčové kvalitní zapracování a přátelské pracovní prostředí. Průzkum jasně ukazuje, že pro mladé zdravotníky je důležitý dobrý kolektiv a psychická pohoda. Ministerstvo proto připravilo pro zdravotnická zařízení doporučený postup adaptačního procesu a podporuje duševní zdraví pracovníků prostřednictvím Systému psychosociální intervenční služby (SPIS). Zdravotníkům je k dispozici bezplatná anonymní krizová linka nebo kolegiální PEER podpora přímo na pracovištích.

Samozřejmě máme stále mnoho práce před sebou. Průběžně se věnujeme rozšiřování kompetencí zdravotnických pracovníků a navyšování jejich platového ohodnocení, aby bylo zdravotnictví profesně naplňujícím i finančně motivujícím prostředím. Naším cílem je, aby bylo atraktivní jak pro současné, tak pro budoucí zaměstnance.“

doc. PhDr. Mikuláš Bek, Ph.D. – ministr, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

„Pozice praktických i všeobecných sester jsou pro fungování zdravotnictví klíčové. I proto jsme navýšili kapacity oborů nelékařských profesí na vysokých školách.

Průzkum BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ Sestry 2024 mimo jiné ukazuje, že většina studentů zdravotnických oborů chce po studiu zůstat v Česku. To je dobrá zpráva i závazek – musíme jim nabídnout kvalitní praxi, rozvoj a důstojné podmínky. Vzdělávání musí být moderní, praktické a respektující. Děkuji organizátorům za cenná data.“

MUDr. Tom Philipp, Ph.D., MBA – poslanec, Parlament České republiky; přednosta, Klinika revmatologie a rehabilitace 3. LF UK a Fakultní Thomayerova nemocnice

„Výsledky průzkumu potvrzují, že mezi studenty zdravotnických oborů převládá ochota zůstat pracovat v tuzemsku, pokud jsou splněny základní podmínky – zejména stabilita zaměstnání, odpovídající finanční ohodnocení a kvalitní pracovní kolektiv. Vysoký zájem o univerzitní a fakultní nemocnice ukazuje, že mladí lidé mají ambici pracovat ve špičkových institucích, které jim nabídnou nejen profesní růst, ale i jistotu zázemí. Zároveň je však varující, že významná část studentů zvažuje práci mimo zdravotnický segment, často kvůli nenaplněným očekáváním, nedostatečné prestiži nebo obavám z náročnosti profese. To je jednoznačným signálem k změnám, bez kterých nebude možné udržet budoucí generace zdravotníků v oboru.

Mezi klíčová opatření, která by měla být realizována za mě patří: zvýšení odměňování nelékařských zdravotnických pracovníků, a to již od nástupu do praxe. Zkvalitnění praktické výuky – včetně větší propojenosti škol s nemocnicemi, garantované úrovně mentorství během praxí a možnosti volby pracoviště. Zlepšení pracovních podmínek – včetně vyváženosti mezi pracovním a osobním životem, což je opakovaně uváděno jako klíčový

faktor uvažování o budoucí profesní dráze. Dodržování zákoníku práce. Změna společenského a profesního obrazu nelékařských profesí – je třeba aktivně posilovat prestiž těchto povolání jak mezi odbornou, tak laickou veřejností.“

Ing. Erika Jurinová – předsedníčka, Žilinský samosprávny kraj

„Z hľadiska celoslovenských výsledkov vyplýva, že viac než 30 % slovenských študentiek a študentov zvažuje odchod do zahraničia. Práve tieto čísla upozorňujú na pretrvávajúce výzvy systému – mladí ľudia vidia svoju budúcnosť v odbore, ale často nie doma.

Motiváciu zostať v odbore limitujú najmä praktické skúsenosti a očakávania od pracovného prostredia. Najčastejším dôvodom odmietnutia ponuky na zamestnanie boli nevyhovujúce finančné podmienky, nasledované obavami zo zlých vzťahov na pracovisku, absenciou možnosti kariérneho rastu a nevhodnou pracovnou dobou. Dôležitým signálom je aj skutočnosť, že niektoré študentky deklarujú záujem pracovať v úplne inom segmente – najčastejšie preto, že ich vybraný odbor nenapĺňa očakávania.

Prieskum hovorí, že krajské nemocnice nie sú pre študentov až tak atraktívne, najžiadanejším miestom výkonu praxe sú univerzitné a fakultné nemocnice.

Z toho dôvodu Žilinský samosprávny kraj ako zriaďovateľ štyroch nemocníc systematicky pracuje na tom, aby zmenil ich vnímanie atraktívneho a stabilného zamestnávateľa zlepšovaním podmienok v krajských nemocniciach a budovaním väzieb medzi školami a praxou. Dlhodobo podporujeme aktívnu spoluprácu s našimi zdravotníckymi školami a v rámci regionálnych priorít sa snažíme o zvyšovanie atraktivity sesterskej profesie nielen finančne, ale aj cez ľudský prístup, zmysluplnú prácu a možnosť profesionálneho rastu.“

Ing. Pavel Pavlík – statutární náměstek hejtmanky pro oblast zdravotnictví, Středočeský kraj

„Těší mě, že jsem měl opět možnost seznámit se s výsledky průzkumu „BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ – Sestry 2024“. Ještě více mě ale těší skutečnost, že oproti minulému průzkumu klesl počet studentů, kteří po ukončení studia plánují odejít mimo zdravotnictví. Současně zůstává stabilní i počet těch, kteří chtějí pracovat a zůstat v České republice – aktuálně je to 80 % respondentů, zatímco na Slovensku pouze 66 %. To považuji za velmi pozitivní signál, že mladí lidé vidí budoucnost v našem zdravotnictví.

Jako náměstek pro zdravotnictví Středočeského kraje, na jehož území se nenachází žádná fakultní nemocnice, mě – podobně jako u obdobného průzkumu mezi mediky – mrzí výrazná preference fakultních nemocnic před jinými typy lůžkových zařízení.

Nepřekvapuje mě, že většina studentů by během studia uvítala větší důraz na praxi a méně teorie – i já zde vnímám značný prostor pro zlepšení. Stejně tak mě nepřekvapuje, že ačkoliv je otázka adekvátního finančního ohodnocení stále hojně diskutována, roste důraz na vyváženost mezi pracovním a osobním životem, kvalitu vedení a kolektivu, nebo možnosti dalšího vzdělávání a profesního růstu. I to je trend, se kterým musíme umět pracovat.

Věřím, že prestiž zdravotnických profesí bude i nadále růst a spolu s tím i motivace mladých lidí vydat se touto cestou. Na nás je, abychom vytvořili co nejlepší podmínky, které budou odpovídat jejich očekáváním i nárokům.“

MUDr. Alena Šteflová, PhD, MPH – členka předsednictva ČLS JEP; odborná asistentka Ústavu veřejného zdraví a medicínského práva 1.LF UK; ředitelka, Ústav pro zdravotní gramotnost

„Výsledky průzkumu považuji za velmi přínosné a zároveň pozitivní. To, že většina studentů vzdělávajících se ve zdravotnických oborech v ČR (80 %) je rozhodnuta pracovat po ukončení svého studia v tuzemsku je dobrou zprávou pro naše zdravotnictví. Méně příznivý je výsledek šetření pro slovenský systém, kde přes 30 % studentů zvažuje

praxi v zahraničí, z toho čtvrtina z nich míří do ČR. Potěšitelné je, že již v průběhu praktického studia získává přes 40 % studentů nabídku pro uplatnění v některém zdravotnickém zařízení a zde je velká příležitost managementu nemocnic podchytnout jejich zájem o setrvání v resortu a o výběr oboru, který by byl pro ně atraktivní a slibující jejich další odborný růst.

Ze získaných výstupů šetření je patrné, že vysoké procento studentů má zájem o zvyšování kvalifikace a pokračování ve studiu. Chceme-li udržet sestry a další zdravotnické pracovníky pro práci v ČR, nebojme se jim nabídnout další možnosti růstu, například cestou účasti na stážích v tuzemsku, možnosti zahraničních výměn, podíl na grantových projektech, možnost dostat se k odborné práci.

Ekonomická otázka jistě hraje velmi významnou roli. Přesto jako nejhodnotnější výstup průzkumu hodnotím to, že čeští studenti při volbě budoucího místa nadřazují jistotu a stabilitu v práci, dobrý pracovní kolektiv a vyváženost pracovního a osobního času nad jenom čistě finanční ohodnocení. Z tohoto pohledu se zdají i jejich představy a nároky na finanční ohodnocení reálné a nikoliv přemrštěné, rozdíl mezi nástupním platem a platem po zapracování odpovídá realitě.

Představa, že motivací ke kvalitní práci je pouze finanční ocenění je již překonaná. Účinnou motivací jsou právě vyšší kompetence, autonomie, uznání a zajištění odpovídajícího pracovního prostředí. V ČR se ale delegování některých kompetencí lékařů na zdravotní sestry a kompetencí zdravotních sester na pomocný personál, příliš nedaří. Tady bychom měli využít zkušeností sester i lékařů vracejících se ze stáží či pobytů v zahraničí, a kultivovat v tomto směru náš systém, zatížený řadou předsudků.“

MUDr. Milan Kubek – prezident, Česká lékařská komora

„Naše zdravotnictví zoufale potřebuje zdravotní sestry, ale školy produkují manažerky. Průzkum potvrdil, že situace ve slovenském zdravotnictví je horší než u nás, ale tím bychom se neměli utěšovat. Skutečnost, že pouze 60 % studentů vyšších odborných škol chce pracovat ve zdravotnictví, ta je opravdu alarmující. Měli bychom se hluboce zamyslet, kde se stala chyba.

Podle mého názoru požadovat po zdravotních sestrách vysokoškolské vzdělání je naprostý nesmysl. My nepotřebujeme „manažerky“, ale zdravotní sestry, které se budou věnovat pacientům a ne papírování. Systém má problém zaplatit adekvátně středoškolačky, a přitom požaduje po sestrách vysokoškolské vzdělání. Zdravotní sestry s maturitou nesmí být dehonestovány tím, že jsou jako tzv. „praktické sestry“ zdravotnicemi druhé kategorie. Zdravotní sestry si zaslouží větší prestiž a lepší finanční ohodnocení.

Je třeba navýšit počet studentů středních zdravotnických škol. Podpora těchto nelékařských zdravotnických pracovníků však musí být skutečná, a nikoliv pouze verbální. Proto je třeba zvýšit cenu práce započítávanou do režijních nákladů v Seznamu zdravotních výkonů. Tuto valorizaci ministerstvo zdravotnictví navzdory opakovaným návrhům ČLK setrvale odmítá. Poskytovatelé zdravotních služeb kvůli tomu nemohou zvyšovat platy zdravotním sestráh a dalším „nelékařům“ (NLZP) a to jednoduše proto, že vyhláška ministerstva zdravotnictví jim neumožňuje na jejich práci vydělat.“

MUDr. Zorjan Jojko – předseda, Sdružení ambulantních specialistů České republiky, o.s.

„Předně musím konstatovat, že mě potěšilo vysoké procento těch, kteří i po nástupu do práce chtějí dále studovat. Zejména u vysokoškoláků, kde to nemusí být „automatická“ cesta.

A také náročnost studentů na kvalitu výuky. Hodně z nich se hlásí k požadavku navýšení počtu praktických hodin i zvýšení kvality výuky.

Je jistě dobře, že vysoké procento respondentů chce zůstat ve své zemi a dělat studovaný obor. Ačkoli těch, kteří mají jiné plány, je stále ještě hodně.

Je tedy správné, že tak vysoké procento studentů z obou zemí již dostalo nabídku práce po konci studia. V té souvislosti asi není překvapující, že tak vysoký počet jich chce do fakultních/univerzitních nemocnic. Odhaduji, že to je dáno tím, že většina škol má praxi navázanou právě tam, tj. ti studenti jiné prostředí neznají, což je, mám-li ve svém odhadu pravdu, chyba.

I tomu odpovídá malé procento těch, kteří chtějí pracovat v ambulancích. Ačkoli těch slovenských 25 % (proti těm českým 11,1 %) budí naději, že tam zájem o práci v ambulanci přeci jen narůstá."

MUDr. Ing. Michal Šnorek, Ph.D. – předseda představenstva, Nemocnice České Budějovice, a.s.

„Průzkum Barometr zdravotnictví mezi budoucími sestrami přináší opět cenný vhled do očekávání, motivací a plánů studentek a studentů zdravotnických oborů v České republice a na Slovensku. Aktuální data potvrzují některé stabilní trendy, zároveň však poukazují i na výzvy, které jako zdravotnická zařízení nemůžeme přehlížet.

Pozitivním signálem zůstává, že 80 % českých studentů plánuje po studiu pracovat v tuzemsku. To je ve shodě s výsledky z minulých let a odráží důvěru v české zdravotnictví. Z pohledu nemocnice tento údaj přináší důležitou předvídatelnost a stabilitu pro personální plánování.

Za pozornost stojí vysoký podíl studentů vyšších odborných škol (VOŠ), kteří plánují po studiu přímo nastoupit do praxe – konkrétně 58,7 % českých respondentů. Potvrzuje se tak, že právě VOŠ nadále představují velmi efektivní model přípravy prakticky zaměřených zdravotnických pracovníků. Tento fakt by měl být zohledněn nejen v rámci personálních strategií nemocnic, ale i ve směřování vzdělávací politiky.

Z hlediska motivace pro výběr zaměstnavatele dominují jistota a stabilita práce, platové podmínky a kvalita pracovního kolektivu. Zvláště u studentů vysokých škol vystupuje do popředí právě pracovní kolektiv. To nás v roli zaměstnavatelů zavazuje k tomu, abychom aktivně podporovali kvalitní mezilidské vztahy na pracovištích a rozvíjeli kulturu spolupráce. Zároveň více než kdy dříve platí, že nelze spoléhat jen na vyšší mzdy – rozhoduje i kvalita vedení a péče o rovnováhu mezi pracovním a osobním životem.

Jako varovný signál lze vnímat skutečnost, že méně než polovině studentů byla během praxe nabídnuta pracovní pozice. Pro nemocnice, které čelí dlouhodobému nedostatku personálu, je to promarněná příležitost. Z vlastní zkušenosti víme, že včasná identifikace a aktivní oslovení perspektivních studentů je jedním z nejúčinnějších způsobů budování budoucího personálního zajištění."

prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA – přednosta, Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky
1. LF UK a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze

„Výsledky letošního průzkumu mezi studenty zdravotnických oborů přináší v mnoha ohledech povzbudivý obraz o budoucnosti českého zdravotnictví. Skutečnost, že 80 % studentů plánuje po ukončení studia zůstat pracovat v České republice, je jasným signálem, že mladí lidé mají zájem uplatnit své znalosti a dovednosti právě zde. Navíc, pokud chtějí pokračovat ve studiu, více než 79 % volí zdravotnický segment – to je pro systém velmi pozitivní zpráva. Zajímavým zjištěním je i rozdíl v plánech studentů po ukončení studia. Zatímco více než 31 % slovenských studentů uvažuje o práci v zahraničí, v České republice je to méně než 18 % studentů. Tato situace je pro české zdravotnictví

povzbudivá a ukazuje, že máme príležitosť vytvoriť také pracovné podmienky a prostredie, ktoré študenty prirozené motivuje zostať a rozvíjať svoju kariéru práve vo svojej zemi.

Zároveň však prieskum upozorňuje na oblasti, ktoré si zaslúžia pozornosť. Pouze 42 % študentov uvedlo, že im bola počas praxe ponúknutá možnosť zamestnania, čo naznačuje, že propojenie medzi vzdelávacími inštitúciami a zdravotníckymi zariadeniami môže byť ešte efektívnejšie.

Aktuálne výsledky tiež ukazujú, že študenti oceňujú pracovné prostredie, ktoré je stabilné, priateľské, finančne zaujímavé, ponúka možnosť kariérneho rastu a umožňuje zladenie pracovného a osobného života. Práve tieto aspekty hrajú dôležitú rolu pri rozhodovaní o budúcom profesnom smerovaní a môžu významne prispieť k tomu, aby zdravotníctvo zostalo atraktívnou voľbou pre nastupujúcu generáciu.“

doc. PhDr. Jitka Němcová, PhD. – rektorka, Vysoká škola zdravotnícká, o. p. s.; místopredsedačky, Česká konferencia rektorov; predsedkyňa, Komora rektorov súkromných vysokých škôl ČR; predsedkyňa, Združenie profesného terciárneho vzdelávania; predsedkyňa, Rada Centra pre štúdium vysokého školstva; místopredsedačky, Asociácie vysokoškolských vzdelávateľov nelékařských zdravotníckych profesií

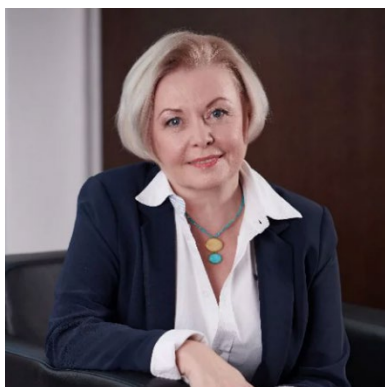

„Výsledky 5. ročníku medzinárodného prieskumu realizovaného medzi žákmi a študentmi stredných, vyšších a vysokých škôl ukazujú stále sa zlepšujúcu situáciu vo zdravotníctve z pohľadu študentov vzdelávajúcich sa vo zdravotníckych programoch v Českej republike a na Slovensku. Táto situácia sa začína i pozitívne propisovať do zájmu o štúdium zdravotníckych programov. Také to, že študenti viac uprednostňujú dobré vzťahy na pracovisku môže v budúcnosti pomôcť predchádzať syndromu vyhorenia, ktorý stále ohrozuje vo väčšej miere najmä pracovníkov v pomáhajúcich profesiách. Veľmi potešujúci je tiež, že celá jedna tretina študujúcich smeruje svoje mimoškolské aktivity do zdravotníctva.“

Průzkum Barometr ve „zdravotnictví“ je solidní zpětnou vazbou jak pro vzdělávací instituce a zdravotnická zařízení, tak i pro státní správu, které tak získávají vcelku robustní informace o trendech v postojích žáků a studentů, jako budoucích zaměstnanců.

Již dnes se těším na výsledky dalšího ročníku, které si dovoluji tvrdit, že budou ještě pozitivnější, a to vzhledem k nebývalému zájmu o studium v programech zdravotnického směru. Školy všech stupňů jsou na zájemce připraveny a nyní jde jen o to, aby i zdravotnický terén pružně zareagoval a budoucí zdravotníci byli praxí vstřícně přijímáni a pozitivní trend platového růstu zůstal zachován. Pak věřím, že blížící se populační personální krize bude překonána a jak zdravotnický terén, tak hlavně pacienti ji vůbec nepocítí.“

doc. PhDr. Bc. Beáta Frčová, PhD., MPH – prorektorka pre spoluprácu s akreditovanými zdravotníckymi zariadeniami SZU a rozvoj; dekan, Fakulta zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici

„Medzinárodný prieskum realizovaný v Českej i Slovenskej republike analyzuje názory študentov ošetrovateľstva vo všetkých troch stupňoch vzdelávania, pričom z Českej republiky je to 3 000 respondentov a zo Slovenskej republiky 1 152. Čo do počtu, hovorím teraz za Slovenskú republiku, súbor nie je veľký, nakoľko na Slovensku študuje približne 5 434 študentov na stredných zdravotníckych školách a približne 2 846 študentov na vysokých školách v dennom štúdiu. Aj napriek tomu však odpovede respondentov vypovedajú o tak kľúčových informáciách, ako je chcenie pracovať vo zdravotníctve po ukončení štúdia, alebo snaha ukončiť štúdium a ísť pracovať do zahraničia vo svojom odbore, ako aj mimo vyštudovaný odbor. V súčasnosti celosvetovo sledujeme kritický stav v počte sestier a aj také medzinárodné organizácie ako EFN, ICN aj WHO signalizujú, že počet sestier, ktoré chýbajú v systéme sa prehlbuje. WHO avizuje, že v roku 2030 nedostatok sestier vzrastie“

na 13 miliónov. To sú už čísla nielen alarmujúce, ale čakajúce na opatrenia. Pri diskusiách so študentmi našej Fakulty zdravotníctva Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave so sídlom v Banskej Bystrici, sú pre ich ochotu zostať pracovať v slovenskom zdravotníctve rozhodujúce atribúty ako : interpersonálne vzťahy na pracovisku, celková klíma na pracovisku, materiálno-technické zabezpečenie a vybavenie a až na ďalšom mieste sú to platové podmienky.

A možno celá táto situácia smeruje k tomu, aby sme racionálne prehodnotili systém poskytovania zdravotnej starostlivosti a prehodnotili aj úseky práce, na ktorých majú pôsobiť sestry podľa dosiahnutého vzdelania a kompetencií."

doc. MUDr. Rastislav Maďar, PhD., MBA, FRCPS – dekan a vedúci Ústavu epidemiologie a ochrany veřejného zdraví, Lékařská fakulta Ostravské univerzity

„I když charakter odpovědí v obou zemích je ovlivněný strukturou respondentů v rámci jednotlivých typů škol a studijních programů, přináší zajímavé informace. Jsem rád, že všechny tři hlavní oblasti, které jsou pro studenty prioritou, a to kvalitní praktická výuka a vybavení odborných učeben, dále dobrý přístup, vstřícnost a komunikace učitelů a také efektivní a moderní způsob vzdělávání, jsou na naší ostravské lékařské fakultě prioritou už řadu let a neustále se nám daří je zlepšovat. To, že máme se studenty shodné vnímání klíčových priorit považuji za velmi důležité.

Některé z těchto výsledků by měli znát a reflektovat i managementy zdravotnických zařízení, které se jednak podílejí na výuce a současně se nabízí absolventům jako místo jejich zaměstnání. Z pozice děkana svolám s řediteli nemocnic a dalších zdravotnických zařízení v našem kraji, kde jich máme poměrně velké množství, jednání, abychom některé klíčové věci společně prodiskutovali a aby je mohli co nejvíce, v rámci svých možností, implementovat do své činnosti a nastavených procesů.“

Mgr. Jiří Vévoda, Ph.D. – dekan, Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci

„Výsledky mezinárodního průzkumu Barometr zdravotnictví přinášejí velmi cenné poznatky, které mohou být inspirací jak pro zaměstnavatele, tak pro vzdělavatele nelékařských zdravotnických pracovníků. Za mimořádně zajímavý považuji zjištěný rozdíl v preferencích studentů vysokých škol, kteří při rozhodování o budoucím pracovišti kladou největší důraz na dobrý pracovní kolektiv a kvalitu jeho vedení. Tento faktor byl naopak studenty středních a vyšších odborných škol, a to jak v České republice, tak na Slovensku, hodnocen jako nejméně důležitý. Tyto rozdíly mohou odrážet vyšší očekávání studentů vysokých škol v oblasti pracovního prostředí a leadershipu, což je důležité zohlednit při tvorbě strategií zaměřených na udržení absolventů ve zdravotnictví. Pozitivní zprávou

je také zjištění, že až 60 % studentů plánuje po ukončení studia setrvat ve zdravotnictví a 80 % z nich chce zůstat pracovat v zemi, kde studují. Tyto výsledky jsou povzbudivé zejména v kontextu aktuálních snah o navyšování kapacit nelékařských zdravotnických profesí.“

Mgr. Lukáš Rendl – zástupce ředitelky, Střední zdravotnická škola v Klatovech

„Předně bych chtěl poděkovat HEALTHCARE INSTITUTE o.p.s. za velmi kvalitně zpracovaný výzkum, jehož výsledky dle mého názoru korespondují s tím, co zažíváme při vzdělávání Praktických sester. Jsem rád, že v odpovědích žáků zaznělo i přání na lepší vybavenost učeben a modernizaci výuky, o což naše škola velmi usiluje, ale bohužel z rozpočtu na to příliš nedosahujeme. V této oblasti by pomohlo posílení rozpočtů od krajů. S tímto problémem souvisí i další přání žáků ohledně placených praxí. Věřím, že by finanční odměna za vykonávání praxe zvýšila motivaci ve vzdělávání. Dále mě velmi zajímaly výsledky týkající se ochoty jít pracovat po ukončení studia do daného oboru. Tyto výsledky sice vypadají poměrně pozitivně, přesto se Česká republika dlouhodobě potýká s nedostatkem nelékařského zdravotnického

personálu, zejména sester. Problém je dle mého názoru zakotven v přílišné délce vzdělávací přípravy plně kvalifikované sestry (DiS., Bc., Mgr.). Některé odpovědi mířily na nízké finanční ohodnocení. Situace se v tomto ohledu podle mého názoru výrazně zlepšila u plně kvalifikovaných sester, bohužel ale ne u Praktických sester. Výsledek je tedy takový, že většina absolventů střední školy jde dále studovat a nedoplňují tak řady chybějících sester a menšina, která pracovat jde, sice sežene ihned pracovní pozici, ale vykonávají stejnou práci (mnohdy nad rámec zákona) jako plně kvalifikované sestry, ale za poměrně nízké ohodnocení. V tomto ohledu by se určitě mělo zvýšit finanční ohodnocení Praktických sester, které jsou důležitou součástí zdravotnického týmu. Důkazem, že finanční ohodnocení u plně kvalifikovaných sester je na dobré úrovni, je fakt, že tito pracovníci již většinou nepožadují benefit vyšších platů, ale více volna, takže přistupují ke zkráceným úvazkům. Co se dále týká finančního ohodnocení, chápu, že absolventy láká mnohem lepší finanční ohodnocení v zahraničí, ale jedna třetina mířící do zahraničí je dle mého názoru poměrně velké číslo, které opět negativně zasahuje do problému s nedostatkem tohoto personálu. Myslím, že by si stát měl uvědomit, že když zaplatí studium těmto lidem, měl by po nich také požadovat návratnost ve formě konání této práce v tuzemsku alespoň po nějakou dobu. Stejný tento problém vidíme u lékařů a zubařů."

Daniel Vavřina – zakladatel, HEALTHCARE INSTITUTE o.p.s.

„Výsledky 5. ročníku mezinárodního průzkumu „BAROMETR ZDRAVOTNICTVÍ Sestry 2024“ přinášejí důležitý a inspirativní pohled na budoucnost českého zdravotnictví. Téměř 80 % českých a více než 76 % slovenských studentů má zájem pokračovat ve studiu ve zdravotnickém segmentu, což potvrzuje jejich motivaci a odhodlání působit v tomto náročném, ale klíčovém oboru.

Skvělou zprávou je, že 80 % českých studentů plánuje po ukončení studia zůstat pracovat v zemi, kde studují. V případě slovenských studentů se takto vyjádřilo 66 %. Otázkou zůstává, zda je tento výsledek stejně příznivý i pro slovenské prostředí.

Jejich zájem o praxi v univerzitních a fakultních nemocnicích, stejně jako důraz na jistotu, stabilitu a kvalitní pracovní kolektiv, potvrzuje, že mladá generace má jasnou představu o tom, co od své budoucí profese očekává.

Pozitivním zjištěním je, že zájem o práci v zahraničí nemusí nutně znamenat odchod do vzdálených zemí. Například více než 31 % slovenských studentů zvažuje pracovní uplatnění mimo svou zemi, přičemž nejčastěji zmiňovanou destinací je právě Česká republika. Tento trend potvrzuje, že české zdravotnictví má potenciál být atraktivní nejen pro domácí absolventy, ale i pro mladé odborníky ze zahraničí.

Vážíme si toho, že studenti otevřeně sdílejí své názory a zkušenosti. Jejich hlas vnímáme jako důležitý orientační bod, který nám ukazuje, kde se zdravotnictví rozvíjí správným směrem a kde je naopak potřeba se ještě více zlepšit. Právě díky těmto autentickým zpětným vazbám můžeme lépe porozumět jejich potřebám a společně pracovat na tom, aby se české i slovenské zdravotnictví stalo prostředím, kde budou chtít zůstat, profesně růst a dlouhodobě působit.

Mladá generace uvažuje jinak, a proto bychom jí měli více naslouchat a nelpět na dosavadním přístupu. Doba se změnila, a pokud chceme zapojit nastupující zdravotnické profesionály do českého i slovenského zdravotnictví, měli bychom se naučit vnímat jejich názory a potřeby."

KONTAKT:

Daniel Vavřina

zakladatel, HEALTHCARE INSTITUTE o.p.s.

e-mail: d.vavrina@hc-institute.org

tel: +420 608 878 400

Více o dalších projektech naleznete na: <http://www.hc-institute.org/cz/o-nas.html>